

HUNGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HONGROIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HÚNGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Írjon kommentárt az alábbi szövegek egyikéről!

1. (a)

TESTAMENTOM

Vén-cigány Mihálynak

Az Elégetett Versek milyenek voltak?

— Az Előszó után, a fölégett föld után.

A mécslángba fújtottak, a borba-fúltak?

— A virradat után, Világos után.

- 5 Átbuggyant-e az írás kormán a vér,
mint a szegfű a vértanúk nyakán?
Hogy betűzték a mécs bugyrából derengő
szót a bor a bú-békós barátok: jövőndő?

Ahol elég a szó, elég a lélek is,

- 10 ahol pernye a vers, ott már korom az ország,
elapad a velő, a nők méhe is
karddal kirakott kút, a jövőt döggútba dobják.
Téved-é a pusztába még egy kereskedő,
hogy Józsefet, a zsenge holnapot kihúzzák,
15 s megvevén vérét csecsebecsén meg kelmén,
javasnak, a helytartónak fölneveljék.

Félig üköm, s fiam, a föltársult agyagban,

hol tél van és csönd és hó és halál,

zokog a malom, zuhol, ágyban, ágyúban, agyban,

- 20 Vén-cigány Mihály, vers-urna, úr-kiráj,
s hol a közösség fonákja a kiváltság,
agg föld és ifjú fő nem parókára vár.
Nem ott ássák a sírt, ahol megássák,
ha összekeverül igazság és álság.

- 25 Ne legyen hamu a szó, ne legyen por a lélek,
se lángpernye a vers, az ember, ha magyar,
ne legyen világ korma, se lucska a létnek,
mit az idő a világ méhéből kikapar,
soha ne zengjen más-ajkon szerzetesének,
30 a föld fölött, mely ápol s eltakar:
Látjátok feleim szümtükkel mik vogymuk,
isa pur és hamu vogymuk.

Bella István, *Testamentom* (1975)

- Hogyan értelmezi a vers címét és a dedikációt?
- Mutassa be a költő nyelvhasználatát és annak funkcióját!
- Mutassa be a vers szerkezetét!
- Milyen hatással van Önre a vers és miért?

1. (b)

Májam... gyalázatos. - *Ma látom*, Magyarország tökéletes felbomlása felé halad. Hamarosan végem lesz.[- - -]

Az egész úgy tűnik fel előttem, mint valami rossz álom! Ó, szent Nemezis!

- Egy lengyel és Kossuth hordják a gyúlékony anyagot a tűzre! Az előbbi tán Sobieskinek
5 leszármazottja... az utóbbit mártírrá avatták a bolondnak tartották. - Szegény Metternich
herceg - Ferenc császár rendszere, melynek az abszurdumhoz kellett vinnie...és [- - -]
okozták bukásodat! -

Mit lehet tenni? B[atthyány] Lajost és K[ossuth]ot - kell támogatni! - Hallgatnia kell
minden gyűlöségnek, ellenszenvnek, minden becsvágynak. Nem fogom tévútra vinni őket;
10 hogy „szolgálni”-e? Ez az egészségtől függ. - Este Z[ichy] Félixnél. -

„Nous avons vendu le pays pour deux Louis !” [Eladtuk az országot két
Lajosért!] - BATHÁNY ÉS KOS [SUTH] LAJOS. -

- A Ferenc Károlyon Bécsbe. Én a hosszú tollal. Lelkesedés! Akár egy méhkas! „A
heréknek végük ! C'est la fin de l'histoire! [Ez a történet vége!]

15 - Én egy kéziratot javaslok... melyet a császárnak alá kell írnia. Egész egyszerűen: „István
az én 'alteregó'-m.”¹ Elfogadják.

„Föltesszük magunknak a kérdést: Milyen lesz az atmoszféra Bécsben?”

- Zászlók, lövések fogadnak és Inkey Sándor Orosszal etc, etc. Kos[suth]tal és B[atthyány]
Lajossal mint küldöttséget.-

20 A Jágerzeilén szállunk ki. Az egésznek rebeilió-színezete van. — Kos[suth]ot... többször
virágokkal koronázzák, - egzaltált bécsiek, lengyelek és itáliaiak ölelgetik. Én M[adame]
Kos[suth]tal egy kocsiban - ki reszket!

- Miután Kos[suth] diadalmenetben a Károly főhercegbe vitetett, B[atthyány] Lajossal a
Munschba ebédelni. „OLLY CSEND & REND VOLT... SENKI NEM LOPOTT.” - Ezt mondják; — és

25 örvendeznek!!! Elrémülök... mert ez bizonyosága annak, hogy még a tolvajok sem
kalkulálnak... hanem már ők is fanatizálva vannak! - -Azután vele István főherceghez. -

Mivelhogy Bécsben... az atmoszféra - B[atthyány] és K[ossuth] vélekedésének *kedvezett*,

- a kéziratot² *átvették*, FELELŐS MINISTERIUM etc. Batth[yány]... mint miniszterelnök - -

30 Hadakoztam... kiváltképp B[atthyány] neve ellen - hogy megkiméjlem a császári házat
ettől a közvetlen megaláztatástól..., mely végre is, ha van bennök erély - szakítást is
eredményezhet. Tüstént gyanúba fogtak. S ez odáig ment - hogy végre art mondta nekem
W[enckheim] Béla... 'Hadd menjen minden a maga útján, mert még leszúrnak.'

B[atthyány] és én elmentünk István főherceghez. Én adtam elő. - Megijedt - és
Kolowrathoz küldött bennünket... ki remek benyomást tett ránk - B[atthyány] Lajos

35 K[ossuth]hoz. - Én István főherceghez - - hogy holnap érinkezésbe [lépjek] Lajos
főherceggel. Midőn Kos[suth] hoz érek -, mindent izgalomban találok - - Zs[edényi]nek
egy levele miatt. „MOST MÉG JOBBAN MEG KELL SZORÍTNI A DOLGOT” - - - kiáltja Bónis és
Bernáth Zsig[mond] [- - -] MEGCSALT. - Alvás?! - Nyomorultul... Epekövek! -

Széchenyi István, *Napló* (1848. márc.15. részlet)

¹ Azaz István főherceg rendelkezék királyi jogkörrrel

² A küldöttség tervezetét

- Milyen történelmi és személyes lelkiállapotot tükröz az 1848. március 15-iki naplórészlet?
  - Milyen dramaturgiát lát a szövegben?
  - Milyen stilisztikai eszközöket ismer fel a naplórészletben?
-